

S-12

Onkoloji Hastanesinde Çalışan Hemşirelerde Ölümüne Karşı Tutumla Stres, Anksiyete ve Depresyonun İlişkisi

Serife Karaca¹, Nesteren Koçak¹, Gonca Oğuz¹, Fatih Göksel², Gülçin Şenel¹

¹SBÜ, Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Kliniği, Palyatif Bakım Merkezi

²SBÜ, Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Radyasyon Onkolojisi Kliniği

Giriş: Yaşamı tehdit eden bir hastalık olan kanserin tedavisi ve bakımı ile uğraşan sağlık profesyonellerinde işe bağlı stres ve tükenmişlik prevalansı yüksektir. Ölümüne yakın hastanın bakımı ve ailenin desteklenmesi sağlık hizmeti sunumunda zor bir deneyim olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle hemşirelerde ölümüne yakın hastaya bakım vermekte isteksizlik, anksiyete, çaresizlik, öfke ve sıkıntı sık görülmektedir. Bu çalışmada onkoloji hastanesinde çalışan hemşirelerde ölümüne karşı tutumun stres, anksiyete ve depresyonla ilişkisi araştırıldı.

Yöntem: Dr. A.Y. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan ve gönüllü olarak katılımı kabul eden 169 hemşire çalışmaya dahil edildi. Demografik veriler kaydedildikten sonra ölümüne karşı tutumu belirlemek üzere Ölümüne Karşı Tutum Ölçeği (ÖKTÖ), anksiyete ve depresyon varlığını saptamak için Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADS) ve stresi ölçmek için Stres Termometresi kullanıldı.

Bulgular: Yaş ortalaması 39.7±7.1 olan 159 kadın, 10 erkek hemşirenin %31'inde anksiyete, %68'inde stres, %56'sında depresyon saptandı. Depresyon yüksek oranda görülmesine rağmen ÖKTÖ alt boyutları ile arasında anlamlı ilişki bulunamadı. ÖKTÖ alt boyutlarından ölüm korkusu ve ölümden kaçınma ile stres arasında anlamlı ilişki olduğu görüldü (p<0.05, Tablo 1). Ölüm korkusu ile stres arasında da anlamlı ilişki saptandı (p<0.05, Tablo 2).

Tartışma/Sonuç: Bu çalışmada onkoloji hastanesinde çalışan hemşirelerde görülen stres ve anksiyete ile ölümüne karşı tutum arasında pozitif ilişki olduğu gösterildi. Onkoloji alanında çalışan hemşireler, ölümüne karşı kendi tutum ve davranışlarının farkında olarak yaşam sonunda olan hastaların ve ailelerinin fiziksel bakım ve psikososyal destek gereksinimlerini daha iyi karşılayabilirler. Ölümüne karşı tutumun iyileştirilmesi, iletişim ve başa çıkma becerilerinin artırılması için etkin, sürekli eğitim programları geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, depresyon, onkoloji hemşireliği, ölümüne karşı tutum, stres

Tablo 1. Onkoloji hastanesinde çalışan hemşirelerde ölüme karşı tutum ve stres

Ölüme Karşı Tutum Ölçeği	Stres var Ort ± SS	Stres yok Ort ± SS	p
Tarafsız kabullenme	4.9±1.2	4.6±1.2	0.122
Yaklaşım kabullenme	5.0±1.1	4.7±1.3	0.099
Kaçış kabullenme	4.0±1.3	4.8±7.0	0.319
Ölüm korkusu	3.9±1.3	3.4±1.2	0.017*
Ölümden kaçınma	3.5±1.3	3.1±1.2	0.035*

* p<0.05

Tablo 2. Onkoloji hastanesinde çalışan hemşirelerde ölüme karşı tutum ve anksiyete

Ölüme Karşı Tutum Ölçeği	Anksiyete var Ort ± SS	Anksiyete yok Ort ± SS	p
Tarafsız kabullenme	4.9±1.7	4.7±1.0	0.340
Yaklaşım kabullenme	4.8±1.2	5.0±1.2	0.288
Kaçış kabullenme	4.0±1.2	4.4±4.8	0.521
Ölüm korkusu	4.2±1.2	3.6±1.2	0.002*
Ölümden kaçınma	3.7±1.1	3.3±1.3	0.055

* p<0.05

